

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Прем'єр-міністру України

ШМИГАЛЮ Д.А.

Шановний Денисе Анатолійович!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Пономарьова О. С., оголошений на засіданні Верховної Ради України 28 січня 2022 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

Руслан СТЕФАНЧУК

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: СТЕФАНЧУК РУСЛАН ОЛЕКСІЙОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000062EE150049384302
Дійсний до: 14.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 11/10-2022/26760 від 31.01.2022

816531

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5, Верховна Рада України

№01-08/284

«26» січня 2022 р.

**Прем'єр-міністрові України
ШМИГАЛЮ Д. А.**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

щодо ситуації, яка склалася після набуття чинності Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуги з постачання теплової енергії та типових договорів про надання послуги з постачання теплової енергії» у місті Бердянську Запорізької області

Шановний Денисе Анатолійович!

01.05.2021 набрав чинності Закон України від 03.12.2020 № 1060 «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» (далі – Закон). Законом внесені зміни до Закону України «Про житлово-комунальні послуги», якими передбачено запровадження публічних договорів приєднання про надання комунальних послуг. А саме, споживачам, які відключили помешкання від системи централізованого опалення нараховується частка плати за обсяг теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування, на функціонування внутрішньобудинкових систем опалення, постачання гарячої води, також нараховується плата за тепловіддачу від транзитних трубопроводів. Дані зміни вступили в силу цього опалювального сезону і мешканцям з автономним опаленням додатково нараховується:

- опалення МЗК (місць загального користування);
- втрати теплової енергії у технічних приміщеннях (підвали, горища тощо) у зв'язку з функціонуванням внутрішньобудинкової мережі теплопостачання;
- втрати теплової енергії на ділянках трубопроводів, що розташовані у приміщеннях з індивідуальним опаленням.

На сьогодні договори про надання житлово-комунальних послуг повинні укладатись відповідно до типових договорів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 830, які дали змогу монополістам-постачальникам комунальних послуг широкий спектр для маніпулювання та не враховують усі нюанси, а головне, не враховується захист прав та інтересів мешканців-споживачів, так власників приміщень з системами автономного опалення, які свого часу відмовились від послуг

теплопостачання, у зв'язку з неналежною якістю послуг, розірвали договірні стосунки та від'єднались від системи теплопостачання.

Мешканці міста Бердянськ вимагають призупинити дію цих нормативних актів та внести до них зміни, які зроблять процедуру укладання публічних договорів більш прозорими, а нарахування платежів – обґрунтованими та відповідаючими реальності, а саме:

Розрахунки плати за місця загального користування повинні проводитися теплопостачаючою організацією тільки на підставі показань вузлів комерційного та розподільного обліку (теплолічильників), установлених як у приміщеннях, так і за їх межами, або приладів-розподілювачів теплої енергії, установлених на опалювальних приладах опалюваних приміщень після проведення енергоаудиту будинку з урахуванням норм Закону України «Про енергетичну ефективність» та погодження з власниками або співвласниками будинку, представниками керуючих компаній.

Оформлення типових публічних індивідуальних договорів у час, коли діє червона зона, та мешканці не мають змогу провести зібрання співвласників житлового будинку, щоб упорядкувати взаєморозрахунки з постачальником комунальних послуг - є грубим порушення прав споживачів.

Введення щомісячної абонентської плати від централізованої теплопостачаючої організації для власників систем автономного опалення, які по суті не є споживачами цих послуг, без їх згоди – грубе порушення Закону України «Про захист прав споживачів».

Оскільки закон, який зобов'язує всіх платити за місця загального користування діє вже кілька років, абоненти центрального опалення з різних міст писали звернення до різних державних інстанцій з вимогою зрівняти обов'язки всіх співвласників будинку. У результаті Мінрегіон розробив Методику розрахунку, яка розділила відповіальність за місця загального користування усім жителям.

ПрАТ «Бердянське підприємство теплових мереж», не попередивши належним чином бердянців, запровадило абонплату та розподілило оплату за місця загального користування, яку раніше платили лише абоненти тепломережі, на всіх співвласників будинку. Такі дії призвели до соціальної напруги.

Місцева влада провела загальноміські слухання, а також було проведено позачергову сесію Бердянської міської ради з цього питання, на якій було розглянуто електронну петицію «Про скликання позачергової сесії Бердянської міської ради з питань діяльності ПрАТ «Бердянське підприємство теплових мереж» та розірвання договору оренди» від 14.12.2021 № М-2610.

Керуючись ст. 19 Конституції України, ст. 23-1 Закону України «Про звернення громадян», Законом України «Про житлово-комунальні послуги», ст. 25, ч. 8 ст. 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 25 Статуту територіальної громади міста Бердянська, з метою запобігання росту соціальної напруги в м. Бердянськ, Бердянська міська рада, прийняла рішення рекомендувати співвласникам багатоквартирних будинків (управителю, ОСББ, КП «Житлосервіс-2а» БМР, ТОВ «КК «Коменерго-

Бердянськ», тощо) провести загальні збори співвласників багатоквартирних будинків для визначення коефіцієнту, що застосовується при розподілі обсягів спожитої теплової енергії у будівлі до площин/об'єму опалюваного приміщення у багатоквартирному житловому будинку. Протоколи зборів передати до ПрАТ «Бердянське підприємство теплових мереж» для здійснення перерахунку. Однак, такий варіант може тимчасово зменшити напругу, держава не може таке важливе питання перекладати на плечі громадян.

Також, особливо зауважую на той факт, що нарахування за втрати теплової енергії у технічних приміщеннях (підвали, горища тощо), у зв'язку з функціонуванням внутрішньобудинкової мережі тепlopостачання, втрати теплової енергії на ділянках трубопроводів, що розташовані у приміщеннях з індивідуальним опаленням, опалення МЗК суперечать основам норм матеріального права, порушують соціальну справедливість та призводять до дискримінації власників приміщень з системами автономного опалення (АО) по відношенню до абонентів систем централізованого опалення (ЦО), з наступних підстав:

- При нарахуванні оплати за опалення МЗК. Методика № 315 передбачає, що такі нарахування складають від 2% до 20% загального теплоспоживання будівлі, при цьому Методикою не враховано наступне:

1. Існує чимало будівель, у яких в МЗК відсутні і опалювальні пристрії;
2. Відсутні в МЗК взагалі будь-які трубопроводи та системи тепlopостачання.

У зв'язку з чим послуга опалення МЗК фактично не надається. Температура у МЗК, підтримується на належному рівні, виключно за рахунок теплопередачі від опалюваних приміщень (у тому числі і приміщень з індивідуальним опаленням) через несучі та/або огорожувальні конструкції. У Методиці не передбачено, що кількість теплової енергії на опалення МЗК повинна дорівнювати нулю.

- Згідно з Постановою та Методикою, нарахування за опалення МЗК, відбуваються безпосередньо кожному співвласнику будівлі.

При цьому, Методикою не враховано :

1. У переважній більшості будинків, для утримання спільногомайна створено ОСББ, метою якого є – забезпечення і захисту прав співвласників та дотримання їхніх обов'язків, належного утримання та використання спільногомайна, а основна діяльність об'єднання полягає у здійсненні функцій, що забезпечують реалізацію прав співвласників на володіння та користування спільним майном співвласників, належне утримання багатоквартирного будинку та прибудинкової території, сприяння співвласникам в отриманні житлово-комунальних та інших послуг належної якості за обґрунтованими цінами та виконання ними своїх зобов'язань, пов'язаних з діяльністю об'єднання.

У зв'язку з чим споживачем послуги з опалення МЗК, може виступати виключно Об'єднання, а не кожен окремий співвласник. При нарахуваннях за втрати теплової енергії у технічних приміщеннях.

Цілком зрозуміло, що при функціонуванні будь-якої системи наявні втрати. Хто має покривати такі втрати? Цілком очевидно, що той – для кого функціонує така система! Тобто, кінцевий споживач послуги або товару (будь-то окремий співвласник, чи ОСББ – у разі наявності опалення МЗК). Власники приміщень з індивідуальним опаленням (яке, до речі, так само є невід'ємною інженерною системою будівлі в цілому) повністю, виключно за власний рахунок, утримують такі системи в належному стані та несуть усі витрати, пов'язані з їх функціонуванням, окрім того, вони ще сплачують свою частку за утримання загальнобудинкових мереж теплопостачання. Отже, власники АО (автономного опалення), вже несучи більші витрати на утримання загальнобудинкових систем, у порівнянні з споживачами послуг ЦО (центрального опалення), згідно з нормами ст.10 Закону, Постановою та Методикою, що мають нести подвійні витрати, пов'язані з функціонуванням системи ЦО, фактично ставати абонентом тепломереж, не споживаючи послугу теплопостачання, що є категорично неприйнятним.

2. При нарахуванні за втрати теплової енергії на ділянках трубопроводів, що розташовані у приміщеннях з індивідуальним опаленням. Методика позиціонує такі втрати, як – «обсяг теплової енергії витрачений на опалення опалюваних приміщень», а Постанова, відповідно як – «надання послуги з постачання теплової енергії», що повністю суперечить Закону України «Про захист прав споживачів», у зв'язку з тим, що у визначенні термінів чітко зазначено, що **«Послуга»** це – діяльність **виконавця** з надання (передачі) споживачеві певного визначеного договором матеріального чи нематеріального блага, що здійснюється за **індивідуальним замовленням споживача для задоволення його особистих потреб**. Також слід звернути особливу увагу, що відносини у сфері житлово-комунальних послуг регулюються, зокрема, Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон), Правилами надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (далі – Правила) та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють відносини у цій сфері.

У Законі застосовуються такі визначені терміни, зокрема:

споживач – фізична чи юридична особа, яка отримує або має намір отримати житлово-комунальну послугу;

внутрішньобудинкові системи – мережі, арматура на них, прлади та обладнання, засоби обліку та регулювання споживання житлово-комунальних послуг, які знаходяться в межах будинку, споруди.

У Правилах застосовуються такі визначені терміни, зокрема:

централізоване опалення – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у забезпеченні нормативної температури повітря у приміщеннях квартири (будинку садибного типу), яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем теплопостачання.

Тобто, зазначеними нормами визначена обов'язкова ознака Споживача послуг, а саме: Споживачем послуг може бути фізична/юридична особа,

відповідне обладнання приміщення якої приєднане, або має технічні можливості для приєднання до відповідних внутрішньобудинкових систем.

Враховуючи зазначене вище, до Споживачів послуг відносяться фізичні/юридичні особи – власники жилих/нежилих приміщень, відповідне обладнання яких приєднане до внутрішньобудинкових систем.

Відповідно, ні про яку послугу з постачання теплової енергії мова йти не може, оскільки за жодних обставин, при відсутності у приміщенні опалювальних приладів, тепловіддача від ізольованих транзитних ділянок трубопроводів не в змозі забезпечити у приміщенні температурного режиму, що відповідає діючим санітарним нормам, та навіть не в змозі підняти температуру у таких приміщеннях до такого рівня, нижче якого оплата не нараховується, навіть для приміщень з центральним опаленням! Отже, в даному випадку наявні саме втрати на транзит при постачанні послуги до опалювальних приладів кінцевого споживача, які фактично дорівнюють нулю, у зв'язку з їх утепленням відповідно до проектів. Так само, як і в попередній статті нарахувань, і з такими ж відповідними висновками.

3. Також власникам АО відмовляють в нарахуванні субсидій та пільг по жодній з трьох статей нарахувань, у той же самий час абоненти ЦО отримують субсидію та пільги і по опаленню своїх приміщень, і на опалення МЗК, і на втрати пов'язані з функціонуванням системи опалення.

Зважаючи на вищевикладене, враховуючи волю громади, неприпустимість дискримінації, неприпустимості примусу до сплати будь-якої частини ціни послуги (товару), осіб, які не мають потреби у послузі (товарі), не замовляли їх, та не є їх споживачами послуг теплопостачання.

Керуючись ст.15 Закону України «Про статус народного депутата України», через численні скарги мешканців міста та зважаючи на те, що дана ситуація стосується усієї України, прошу Вас вжити заходи щодо вищезазначеної проблеми, призупинивши дію постанов та провести роботу з удосконалення Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, для можливості однозначного та прозорого використання.

З повагою

Народний депутат України

О.С. Пономарьов

(посвідчення №284)